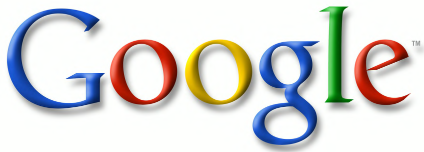

CUORTA DOCTREGNA,

O

MUSSAMAINT

Da quellas tgiosas, tge mintgia Fidevel Christgiang è obliea da saveir, sco la Sointgia Cattolica, Romana Baselgia mussa,

Messa giu en Rumansch de Surseçes per comond

Da Sia Hochfürstlicha Grazia Uvesehg da Coira. &c. &c

E

Con Lubienscha, dilgs Superiurs

Stampada en Banaduz da Antoni Moier. gi. Ç 1.1. 1755.

Jmprimatur &c.

Curiæ 25 Aprilis 1754
J. Georgius Jost à St Georgio
Vicarius Generalis

Ilg Maister duspeta con ilg Scholàr

DUSPETTA

I.

Dilg schgiaschmaint, o Creaziun dilg Christgiang.

M. DAtgi est te schgiaffia.
S. Ja sung schgiaffia da Dia per la sia granda, & infinita buntad sieva sia sumeglia, è sung faig Christgiang tras la Graztgia da Noss Segner Jesu Chtist.
M. Pertge sing ho el te schgiaffa.

S. Per enconoscer , e tigneir tgear el e per serveir ad el, en quest veta , sina queilg tge, ia possa sieva quella el veir e godeir perpetnamaing.

M. Quals enn ilgs metels , per vegneir a quella fing , e sa per salvar.

S. Quests quater , la Creta , la Speranza , la Careza, e las bunas, Ovras.

M. Tge é la Creta.

S. La Creta, è ena vertit dada da Dia alla Orma , tras la quala nus cartain tut quelg, tge el ho faig da saveir , i seia per scarteiras , o inussamains sco la Sointgia Cattolica , Romana Baselgia mett a nous avangt da creir , e questa é enna soletta Cretta, la quala é enna. e tuttegna per tut ilg mund.

M. Aingten tge tgioſa ſtatt principalmaing la Cretta da Chriſti.

S. Aingten duas principalas tgioſas, tge enn aingten l' anzaigna della Soingtgia Crouſch queilg é la ſointgia Trinitad é l' Incarnaziung dilg nos Spindrader.

M. Tge é la ſoingia Trinitat?

S. La ſointgia Trinitat é eng Dia, queilg é ena ſoletta Divinitat, o ena nateira divina, la quala ſtat en treis persounas, tge ſa nomnen ilg ſoing Bab, ilg ſoing Felg, e ſoing Spirt.

M. Pertge enn ilg treis perſounas.

S. Pertge ilg ſoing Bab ho nijgna antſchiatta, ilg ſoing Felg e naſcia dilg ſoing Bab, & ilg ſoing Spirt ving dilg ſoing Bab e dilg ſoing Filg.

M. Pertge enn, questas treis persounas angal eng solet Dia.
S. Perqueilg tge ellas enn aingten eng easer ena pussanza, ena sabienscha, & ena buntat.
M. Tge vot deir l' Incarnaziung, o daventar Omm, e la moart da nos spindrader.
S. Vot deir, tge ilg Felg da Dia s'ho faig Omm, ed e moart ve de ilg Lenn della sointgia Crousch per spindramaint da nossas Ormas.
M. En tge veisa anz fo l'anzagnia della S. Crousch.
S. Jns la fo con metter ilg mang dreg sen ilg frond schond ent ilg num dilg Bab, e silg cor e dilg Filg, alloura dilg gievi sanistter ailg dreig schond e dilg Spiert soing, Amen.
M. Co stat ilg Misteri della sointgia Trinitat enr l'anzag-

nia

nia della Sointgia Crousch.

S. Enn questa veisa, tge tras queilg, tge in sa dei en ilg Num, e betgia ent ilgs nums ving musso tge gl'é angal eng easser, angal eng Dia, e tschels plets mussen, tge gl'èn treis persounas.

M. Dei ossa l'oter Misteri della Incarnaziung, e moart da Christi?

S. La Fieira della Crousch mussa la moart dilg nos Spindrader, ilg qua lsieva tge el e davato Omm, ed ho drizzó e mussó la veia dilg saligt dell Orma con exempels, e mirachels, é moart ved ilg Lenn della S. Crousch.

DUSPITTA

Dell

M. Qualla é la somma da tut queilg, tge tuts Christgiangs enn oblieas da creir.

S. Las dodesch parts o Artetgels della Cardienscha.

M. Mi dei la Cardienscha, e dombra sé quels dodesch Artetgels.

S. Ilg amprem. Ja crei ent Dia Bab tut pussangt schgiafseider dilg Tschiel, e della Tearra.

2. Ed aingten Jesum Christ sies solet Felg nos Segner.

3. Ilg qual é sto concepia dilg Spirt soing, e nascia da Mareia Purschialla.

4. Ho andiró sut Pontio Pilato, crucifigea, mort, e Zuteró.

5. E ja giu ilgs anfiers, sin ilg tearz Dé rustizó dilgs moarts.

6. E ja à Tschiel, sea dalla vard dregtia da sias Bab tut pussang.
7. Da nonder el ving gneir a giuditgear ilgs veifs, e moarts
8 Ja crei eingten ilg Spirt Soing
9. Eingten la S. Baselgia Cattolica, la Comminanza dilgs soings.
10. La remissiung dilgs putgeas,
11. Ristizanza della tgearn.
12. E la veta perpetna. Amen.

M. Tgi hò faig la Cardienscha.

S. Ilgs dodesch Apostels, tras queilg enilg dodesch Artetgels.

M. En tge tgiosa statten quests Artetgels?

S. Enn tutt queilg tge nous vaing principalmaing da creir da Dia, e della S. Cattolica Baselgia, per tge ilgs amprems petregnen tie a Dia, ep ilgs oters quater alla S. Baselgia.

M. Mi declara la prema part della Cardienscha?

S. Ja crei fermamaing ent eng

Dia solet, qual é natural Bab dilg sies solet ioing Filg, ed cara tras la sia sointgia Grazrgia é el Bab da tuts fideveli e bunga Cristgianes, e tras queilg vegning nous num-nôs Filgs da Dia, finalmaing e le Bab, pertge el ho schgiaffa tuttas tgiosas, e quest é eng Dia tut pussantg, pertge tge el pó far tuttas tgiosas, ed ho schgiaffia Tschiel, e Terra, e tut ilg mũd or da navuot.

M. Mi declara l'oter artetgel.

S. Ja creieara ent Jesum Christ, ilg qual é ilg solet Felg da Dia pertge el é [illegible] schandrà perpetnamaing da Dia Bab, ed é perpeten, tut pussangt, Schiaffeider, e Signour da tuttas tgiosas sco ilg Bab.

M. Mi metta or ilg tearz Artetgel.

S. Ja creitge Jesus Christus seia

betgia

betgia soletamaing veir Dia, sonder eara veir Om, pertge tge el ho ratscheart Tgearn humana da nossa Donna sointgia Maria tras vertit dilg S. Spiert, ed usasceia é el nascheia sin terra da Mamma sainza Bab, sco en Tschiel é el nascheia da Bab sainza Mamma.

M. Mi declara ilg quart.

S. Ja crei, tge Jesus Christus per spindrar ilg mund con ilg sies custevel S. sang, vegia andirò sut Pontio Pilato, seia gnia gaschleò, coronò con spinas, e mess ved la S. Crousch, ved la quala el é moart, e da quela pigleà giu, e zurerò en ena fossa nova.

M. Mi mett or ilg tsching Artetgel.

S. Ja crei, tge Jesus Christus, daci bood sco el é sto moart,

 seia

feia ia giú il Limbo dilgs SoingsPaders, ed ilg tearz de qual eara la Domengia Lavó se con gronda glorgia, e pussanza.

M. Mi declara ils seis.

S. Ja crei, tge Jesus Christus ? sieva da quelg, tge el é sto curanta Deis con ilgs S. Apostels per provar, e mussar, con bleras geadas sa lascear veir, la veira sia restizanza, feia ia à Tschiel, e sea sur tuts ilgs Cors dilgs Angels dalla vard dretgia dilg sies Soing Bab, én glorgia equal ailg Bab, sco Patrung, e Guvernatour da tuttas Createiras.

M. Mi metta or ilg seat.

S. Ja crei, tge nos Signer Jesus Christus veia da gneir sin la, fin dilg mund con granda pussanza, e glorgia a Giudit-

gear

gear tutta la Schlatagna humana, e dar la paia a mintgin, scoel hó faig las ovras.

M. Mi declara ilg oig Artetgel?

S. Ja crei en ilg Soing Spirt, ilg qual é la teatza persouna della Sointgia Trinitat, é ving dilg Bab, e dilg Felg, ed é tut egual aigl'Bab e Filg, Dia perpetten, tut pussangt e Signour da tutas tgiosas, sco ilg Bab, & ilg Filg.

M. Mi metta or ilg noof?

S. Ja crei eara tge i seia ena Sontgia Baselgia, la quala é la Raspada da tuts ils fideivels Christgiangs, tge hon ilg Batten, e la veira Cretta da Jesu Cristi, e tignen ilg Papa per Statthalter da Christi sin Teara, Tgea della sointgia Baselgia, e questa Baselgia e la Spousa da Dia ed ho per mussader, e Meister ilg S.

Spirt. tras queilg é betgia pussevel, o prievel, tge ella possa falar, o eir en errour.

M. Petrge sa nomna questa Baselgia Sointgia?

S. Ella é Sontgia, pertge Christus, ilg qual é sies Tgea, é soings, e pertge tge ella ho bears members, tge ean soings, ed eara per la sia sointgia, Cretta schantamaing, e sies, soings Sacramaints, ed é Cattolica, pertge tge ella é Commegna

M. Tge vol deir la Cominanza dilgs Soings?

S. Vot dirtg ilgs fidevels vegien part dellas oraziungs, e bunas Ovras, tge vigiren fatgias aintan la sointgia Baselgia, sco ve dilg Coarp dilg Omhon dilg bain d'in member tutts ilgs ottes members

part

part, e gudamaint.

M. Mi metta or ilgs diesch ?

S. Ja crei, tge en la sontgia Baselgia seia ena remissiung, e perdunamaind dilgs putgeas tras l'agit dilgs soings Sacramaints, tge lò tras ean queilla ilgs Christgiangs or da Feilgs dilg Demuni, e condemnos dilg Unfiern davainten, Feilgs da Dia, eu Irtavels dilg Reginavel dilg Tschiel.

M. Mi declara ilgs Indisch ?

S. Ja crei, tge en la fing dilg mund veien tutts ilgs Omens da lavar sé, e piglear tier els ilgs lour Coarps, ilgs quals els hon gia vivangt, e queilg davainta tras la pussanza da Dia, ailg qual è nijna tgiosa non pusevla.

M. Mi metta or ilg pli davos Artetgel.

S. Ja crei, tge per ilgs bungs Christgiangs leia la veta perpetna plaigna da tut legarmain, sco per ilgs maals é non fidevels la perpetna mort plaigna da tuttas paignas, Tristezas da tut maal, e sainza nijng baing.

DUSPÈTTA

III.

Della Speranza.

M. Tge é la speranza?

S. Ella é ena vertit messa da Dia alla nossa Orma, tras la quala nous vaing speranza d'haveir la vitta perpetna, principalmaing per la graztgia da Dia & eara per ena, paia da nossas bunas ovras fatgias tras quella Sointgia graztgia.

M.

M. Tge e basengs da far per survegneir quellas tgiosas dellas qualas nous vaing speranza.

S. Deir Paternos, e far oraziun.

M. Tge é l, oraziun?

S. L' oraziun é eng alzar sé igl nos Coor a Dia con domandar dad el quellas tgiossas, tge nous vaing da basings per sia glorgia, e per ilg saligt da nossas Ormas.

M. Qualas ean las oraziuns, tge deian gneir fatgias?

S. Principalmaing ilg Paternos, é l' Ave Mareia, ed otras oraziuns, tge la Sointgia Baselgia mussa.

M. Sast ilg paternos?

S. Ja sa, pertge quella é la prima oraziun, tge va amprandia, é dei mintgia seira, e damang con l'Ave Maria, e la Cardienscha.

M. Dei ilg Pater nos.

1. Bab nos, igl qual tge te ische aingten Tschiel.

2. Santifitgiea vegn ilg ties Num.

3. Ties Reginavel vegni tier nous.

4. La tia vigla davainti sin tearra, sco aingten Tschiel.

5. Ilg nos Pang da mintgia Dè dò à nous oz.

6. E perdouni à nous ilgs nos dabets, sco nous perdunain algs nos debitadours.

7. Nous magna betgia en amprouamaint.
Sonder nous spindra dilg mal; Amen.

M. Tgi hò faig questa Oraziun?

S. Christus, è tras queilg è ella la pli nombla da tuttas las otras.

M. Tgetgiosa stat en quest Oraziun?

S.

S. Tutt queilg, tgins po dumandar' è veits speranza da suavegneir da Dia, pertge gl' enn seat dumandas, ed eingten las premas quater ving dumandò ilg baing, per ilg qual nous vaing da roier Dia. Ainten las otras treis roieinza tge Dia nous spindri dilg mal. E tant sco tocca tier ailg baing ving sen l'antschatta dumandada la glorgia da Dia, è sieva ving dumandô ilg nos Celestial baing, ed en la tearza dumóda ving ratschertgiada la graztgia per survegneir quel baing. En la quarta aber ilg mittel per urbeir, è mintigneir quella graztgia. Tant sco tocca tier ailg maal ving avagneir roie, tge Dia nous spindri digl mal passò, nummnadamair g

nadamaing dilg putgiea. per l'otra dilg maal, tge ho da vegneir, è per la tearza dilg preschaint, ed uscheia roiain nous da gneir spindròs da tut maal.

M. Mi metta ora quests pleets, tge enn sin l'antschiatta dilg Paternos: Bab nos ilg qual tge te ischt aingten Tschiel.

S. Con quests pleets ving dada la raschung, pertge nous possan tschintshear con eng schi grand Signour, schinavang tge nous vaing speranza da gneir tadlòs dad el, per vegneir Dia nomno ilg nos Bab, tge nous hò schgiaffia, per queilg currain nous sco Filgs tier el. Ad in sa dei, ilg qual tge ti ischt en Tschiel, sco Signour da tuts, è savain tge nous po tadlar, sch'el

vot, sco nous vaing speranza tge el nous vigni à tadlar per esser el ilg nos Bab,

M. Declara la prema dumonda,

S. Aintenda, prema dumonda, ving roia, tge Dia seia enconoschia da tut ilg Mond, è tge lo tras seia ilg sies S. Num da tuts Chistgiangs honorò, e glorifitgea sco tge i tocca.

M. Mi metta or l'otra dumonda ?

S. Nous roiain, tge ilg Regi-navel de Tschiel vigni tier nous, ilg qual Dia à nous hò amparmess da dar, cuora tge nous vegning haveir ventschia la Gearra. tge nous vain con ilg Demoni, con ilg Mond è nossa Tgearn, vegning à gneir en la perpetna Glorgia, en la quala

nous

nous vegning ad esser saings
oter Errour, o Impedimaint
semper à semper mai.

M. Mi Declara la Tearza?

S. Nous dumandain en la Taarza Dumanda la Graztgia da Dia con la quala nous complaignamaing obedeschen à ses Commondamaints, sco ilgs Angels adegna obedeschen en Tschiel, pertge la Schgiela par eir à Tschiel é l'obedienscha dilgs Commondamains da Dia.

M, Mi metta ora la Quarta Dumanda,

S. Nous roain, è dumandain en quella da Dia ilg nos Pang dà mintgià Dè † Tant ilg Pang Spiritual, tge è ilg Pleed da Dia, ed ilgs soings Sacramains, sco ilg temporal, qual è la vivonda, è Vischigiadeira,

schtgiadeira, pertge ilg Pleed da Dia, tge ving pradgea digls Predicatours, è ligia en Codischs Spirituals ed ilgs Ss. Sacramains particolarmaing della penetienztgja, è dilg Altar da lour vardenn eng grond mittel per survegneir, è mintigneir la Graztgia da Dia: la Vivonda, è Vischrtgiadeira en da basings pe mintigneir questa vitta en ilg servetsch da Dia.

M. Mi declara la Quinta Dumonda?

S. En quella Roiain nous Dia, tge el nous spindri dilg mal, tge è passò, ò daventò; queilg e dilgs nos putgeas comess, perdunond, e lasciond sieva ilg maal della cuolpa, è paigna. Ed è

mess

messvè tier sco nous perdunaing ailgs nos debitadours, queilg è sco nous perdunáing ailgs nos Inameis, pertgè gl'è betgia raschionevel, tge Dia ans perdouna ilgs putgeas, sche nous na laing perdonar las offeisas, è spriesсhs, tge enn da poça importanza.

M. Mi declara la seisDumonda?

S. En la Seis Dumonda da questa Oraztgiun Roiainza, tge Dia nous pendri dilg noscha amprouamaint, igl qual è ilg martge ò da gneir, ò tge nous lascha betgia gneir amprouos, o tge el detti Graztgia da survaintscher ilg noscha tentamaint.

M. Mi declara la ple davos Dumonda dilg Paternos?

S. Nous en quella Roiain Dia, tge

tge el nous spendri dilg mal preschiant, queilg è da tuttas tristezas.

M. Mi dei l'Ave Maria

S. Salidada seies te Mareia; plaigna da Graztgia, ilg Signer è con te, te ischt Benedcida tranter las Donangs, è Benedia è ilg Freg dilg tees Best Jesus.

Sointgia Mareia Mamma da Dia Roia per nous putgiangs, ossa, ed aingten l' Oura della nossa moart, Amen.

M. Da tgi enn quels Pleets degs, è numnos?

S. Ina part dilg Angel Gabriel, L'otra da S. Elisabet. è La Tearza dalla Sointgia Baselgia.

M. Pertge fing deis l'Ave Mareia sieva ilg Paternos?

S. Perqueilg, tge tras l'intercessiun da nossa Donna S. Mareia possa tant ple manevel urbeir or da Dia queilg tge ia sung per dumandar dad El; pertge Ella è quella, tge Roia per ilgs putgiangs, ed è plaigna da Misericorgia, ed è en Tschiel sur tuts ilgs Coors dilgs Angels, ed hò gronda urbeida avangt Dia.

M. Ia les saveir, pertge i vignia tutgiea treis geadas ilg Dè. la Damang, meaz Dè, è la Seira d'Ave Mareia?

S. Queilg davainta, per queilg tge nous entelleien tge nous vaing da bàseings da ricorrer baing savens ailg agigt da Dia, è dilg Soings, per esser en miez ailgs nos Inmeis vissevels, è non visseivels, è tge nous dessen du-

vrar

vrar las Armas della Oraziun betgia angal senn l'antscheatta da nossas Ovras, sonder era sen la mezadat, è Fing da quellas. G l'è era eng oter motif, per ilg qual ving tutgea en questa vei a, treis geadas, pertge la Sointgia Baselgia vot a nos far andamaint treis principalas tgiossas dilg nos Spindrader, queilg è l' Incarnaziung la Passiung, è Ristizansa da mOart en vitta. E vot era tge nous saleiden nossa Donna la Damang per ena memorgia della Ristizansa dilg sies Soing Felg, da meaz Dè della sia Passiung, è la Seira della Incarnaziung da quel dultsch Salvader. Pertge sco nous savaing pen ceart, tge nos Signer è mess ved la

 Crousch

Crousch à meaz Dè, è Ristizò la Domang marveilg, usascеia anz crei era tg'el scia sto Incarnò la Seira. Coura tge ving tutgea stuainsa star enschanuglis con devoziun per engraztgear tant ple antdretg Dia, ilg qual à nous ho faig schi gronds Beneficis e Graztgias.

M. Tge Oraziun vainsa dà deir, cura tge toucca l'Ave Mareia.

S. Questa, Ilg Angel dilg Signer hò faig à saveir à Mareia, Ed ella hò Concepia dilg Spiert Soing. Sin queilg sa dè ena Ave Mareia. Vuarda la sung la surviaingta dilg Signer à me davainti sieva ilg ties pleet, e sa dei puspè l'Ave Mareia. Ilg Pleet è daventò Tgearn, ed è stò con nous, sa dei la tearza Ave Mareia.

M.

M. Clomas ear en agigt ilgs Soings ?

S. Iá Roi tuts ilgs Soings, pertge els pon me gidar con ilg lour meritar è con lour Oraziuns avang Dia, sco Ameisda Dia, è roi con tala intenziun, tgè els à me urbeschen Graztgias da Dia con lour intercessiun, è betgia tge da salez detten a me las Graztgias.

M. En tge fuorma honoreschas, è clomas en agigt ilgs soings.

S. Con deir las Litancias schentadas sè della S. Baselgia, è con otras Oraziuns.

M. Cò fast Oraziun ailg ties Angel pertgirader ?

S. Ia dei questa beala, è cuorta Oraziun. O Te Angel da Dia, tge ischt ilg mies Pertgirader, sclarescha me à te

recomendo per la pietat da Dia a te dada fin il Dè (o. der questa Noig) è me pertgeira, rigia, schiarmegia, defenda, e guvearna. Amen.

DUSPITTA IV.

Della Carezza.

M. Tge è la Carezza.

S. La Carezza è eng duttg, è Vertit dada da Dia alla nossa Orma tras la qualanoüs carezain Dia per sesez, ed ilg nos prossim per la Carezza da Dia.

M. Quala è l' Anzaigna, della Carreza de Dia.

S. Questa, veir eng fearm è statevel Coor, e propiest da mai far nijng putgea mortal

tal per tuttas las tgiossas dilg Mund, e ſtar or tuttas triſtezas e tribulaziungs per amour, à carezza da Dia,

M. Co ſa po veir en nous la carezza dilg proſſim?

S. En queſta veiſa, ſche nous iſchen comportevels, è mievels con el, con ſa legra da tut ilg ſies baing, e veir triſtezza, e diſplaſcheir da tut ilg ſies maal, e vigning ad el en agigt en queilg tge à nous è puſſevel.

M. Uſſa lein gneir tier queilg tge ins ho da far per carezzar Dia, ed ilg nos proſſim, midei ſe ilgs Dieſch Commondamaints?

1. Gl'amprem. Te deist creir ſoletamaing en eng Dia.

2. Te deist ilg Num da Dia bètgia piglear malnizevlamaing

maing en tia Bocca.

3. Te deist Santifitgear las Festas,

4: Te deist tigneir ad honour Bab, e Mamma.

5. Te deist betgia màzar.

6. Te deist betgia romper la Legg.

7. Te deist betgia Angolar.

8. Te deist betgia dar foza Perdetgia.

9. Te deist betgia givifchear Donna dad oters.

10. Te deist betgia givifchear la Roba dad oters.

M. Tgi ho do quests Commondamaints?

S. Dia fez en ilg vilg Testamaint, è sieva Christus ilg nos Salvader ilgs ho confermo en ilg Noof.

M. Tge ving tras quels Commondamaints commandò?

S.

S. Tut queilg, tge ins hò da far per carezzar Dia, ed ilg nos Prossim, pertge ilgs treis prems Commondamaints mussen co nous dessen sa deportar encunter Dia, con ilg Coor, con ilg Pleed, e con ilgs faitgs, ilgs oters Seat mussen da far dilg baing ailg prossim, e da betgia far donn a sia Persauna, ne all'honour, ne alla Roba, ne con ilg Coor, ne con ilg deir, ne con ilg far, ed asceia la fing da tuts ilgs Commondamaints da Dia, é ilg Commondamaint della Carezza, tge commonda da carezzar Dia sur tuttas tgiosas, ed ilg prossim sco nous ez.

M. Mi declara ilg amprem Commondamaint.

S. En l'antscheatta hò Dia nous aviso . tge el seia nos veir Signour, e tras queilg seien culpangs dilg obedeir con tut fleis. Dasperas Commond'el tge nous na deien oter tge el enconscher per Dia, ed ear honorar, la Sointgia Crousch, soingiadaz . e SS. Fieiras, pertge tras quellas honoreschens quels, tge vignen preschentòs, sco nos Signer, nossa Donna, e oters Soings.

M. Mi declara l'oter Commondamaint?

S. L'oter scomonda ilg smeladeir, girar fooz, e sainza basings, e tuts oters sprigschs, e dishonours, tge con ilg Pleet davainten à Dia, e commonda da complaneir ilgs Vogs, e promissciungs, tge

tge ilg Christgiang fo à Dia.

M. Mi metta or ilg Tearz.

S. Ilg Tearz Cmmondamaint, commond da fàr las Domengias, e Firoos commandoòs con schinigieàr, e betgia far las lavours. tge vignen fatgias sin igs lavadeis, con partartgear dilgs dungs da Dia, visitàr las Baselgias, deir Paternos, tadlàr Messa, Priedis, e soings Offizis, liger Codischs Spirituals, e con far otras bunas ovras.

M. Mi declara ilg Quart Commondamaint.

S. Ilg Quart commonda da tigneir tgear, ed ad honour Bab, e Mamma, betgia angàl cou la Riverenza dilg tschantschear, e trer la Tgiapeala, fonder car con gidàr,

e serveir en lour basings. E tanct ico in sa dei da Bab, e Mamma de ear gneir faig, specialmaing con ilgs Spirituals, e con oter nos prossim, sche gea, tge a quel iscens betgia tanct oblieas, sco a Babs e Mammas, tge nous hon traig sè, e vivintò con ganda stainta a fadeia.

M. Mi metta or ilg Quint?

S. Quest scomonda da mazàr malgistamaing, in sa dei malgistamaing, pertge ilgs Derscheaders, tge condmnē ilgs malfatschains alla moart, o ilgs Servitours deila Gisteia, tge ilgs fon moreir, sco era ilgs Soldoos en enna gista Geara, tge mazen ilg Inamei fon betgia pùrgiea encunter quest Commoudamaint.

M. Mi declara ilg Seis.
S. Ilg Seis ſcomonda ilg romper la Legg, ilg Pittineng, e tuts putgeas della Tgearn, e tuttas malſchobradats, tge podeſſen daventar con malſchobramaing patertgear, tſchantſchear, o con otras malſchobras Ovras Carnalas.
M. Mi met'or ilg Seat?
S Ilg Seat ſcomonda da piglear la Roba d'oters, ne daſchaus, tge ving numnò Ladernitſch, ne avertamaing, ilg qual ſa nomna Ladernitſch per foarza, e betgia far frod con vender, o compràr, ne en otras veiſas, e finalmaing da far doñ, ne piglear, ne ſalvar Roba dad oters cungter la viglia dilg veir patrung da quella.

M. Mi declara ilg Oig ?

S. Ilg Octaf Commondamaint scomonda la foza Perdetgia. ilg murmagnear, ilg far Glisnareng. ilg deir manzeignas' ed oters, donts, tge vegnien faigt ailg prossim con la Glianga.

M. Mi mett' or ilgs Duas pi davos Commondamaints ?

S. Dia scamonda, tge niing na deia givischear la Persouna, ne la Roba dad oters. Pertge Dia, tge veeilg nos Coor, vot tge nous seien soings. e netz betgia angàl daffora, sonder eara davains, perqueilg tge nous seien antietieramaing, e compleinamaing Gists.

DILGS COMONDAmaints della Sointgia Baseigia.

M. Quants, e quals enn ilgs Commondamaints della S. Balelgia.

S. Ilgs Commondamaints della S. Baselgia enn Tsching.

1. Te deist tadlar gl'Offici della sointgia Messa antieramaing mintgia Domengia, e Firoo comandò.

2. Te deist giginar la Quaresma, Quater taimpras, e Viselgias comandadas, e sen quels deis, sco eara Venderdeis, e Sonda betgia maglear Tgearn.

3. Te deist pigliaer penetienztgia, e purvergear silg pi poc enna eada ailg Onn, numnadamaing antuorn Paschtgia.

4. Te deist betgia far Nozas silg Taimps scomandò, qual è dalla prema Domengia

d'Advent ãtochen Buvaneia e dilg amprem da Quaresma antochen l'Otgiavel da Paschitgias.

5. Te diest dàr la Diaschma ai'g Spiritual.

DUSPITTA V.

Dellas bunas Ovras.

M. Qualas enn las bunas Ovras

S. Quellas, tge vignen faitgias sieva la dreggia raschung, e la veiglia da Dia, salvont sias soings Comondamaints, é della sointgia Baselgia, e fatchend las Ovras della Misericorgia.

M. Quallas can las Ovras meritevla?

S. Quellas tge vignen della Carezza, queilg é tge enn fatgias dilg Christgiang dantangt, tge el è en Graztgia cun Dia, o sainza putgea mortal.

M. Tge nizegen las Ovras fatgias en putgea mortal?

S. Ellas enn Ovras mortas, è sainza nijgna paia dilg Reginavel da Tschiel, è geida en soletamaing per urbeir en questa vita tgiossas temporalas, è per moventar l'Orma alla conoschienscha, è riglaleet dilg putgea.

M. Quals enn ilgs mitels per survegneir la Graztgia da Dià, lascheár, e bandonar ilgs putgeas, e per far fritgevlas Ovras?

S. Gl'enn ilgs Soings Sacramaints schantòs sè da nos

Signer

Signer Jesu Christ en ilg sies propri soing Sang.

DUSPITA.

VI.

DILGS SOINGS SACRAMAINTS.

M. Mi dei Quans en ei ilgs Soings Sacramaints?

S. Gl'en Seat.

1. Ilg Batten.
2. La Cresma.
3. Ilg soing Sacramaint dilg Altar.
4. La Penetienztgia.
5. Ilg soing Jeli.
6. Ilg Uorden ò Benedicezing dilgt Spirisuals.
7. Ilg soing Sacramaint della Legg.

Tgi

M. Tgi hò schentò aint quests soings Sacramaints?

S. Nos Segnér Jesus Christus.

M. Tge Freg fò ilg soing Sacramaint dilg Batten?

S. Ilg fò tge ilg Omm davainta Felg da Dia, ed Irtavel dilg soing Parveis, prenda davent tuts putgeas, ed amplanescha l' Orma con la Grazcgia da Dia, e con oters Dungs spirituals, e sainza quest soing Sacramaint pò ning eir ailg Reginavel da Tschiel.

M. Tge enni oblieas ilgs Compars, e Comars, tge tgnen a Batten da far.

S. Els enn oblieas da vurdar, tge lour Figlools vignen mussòs, ed instruias en la veira Catholica Cretta, cuora tge per sort ilg lour pi tier

parains

Parains mantgiantassen. Ed é da saveir, tge quels tge battegen, ed ilgs Compars, e Comars davainten parains Spiritualmaing con quels tge vignen Battegeas, e con sour Babs, e Mamas, e queilg davaingta eara en ilg S. Sacramaint della Cresma.

M. Tge freg fo la Cresma?

S. Ella dat pussanza ailg Christgiang da confessar gaglcardamaing la Creta da Christi, ed usascheia fo daventar eng veir Schuldò dilg nos Salvader?

M. Tge frig dat ilg Soing Sacramaint dilg Altar?

S. El nutrescha, mantegna, e carschainta mintgia dè ple e plè la Carezza la quala è la vita dell'orma, e per queilg ving el do la sumeglia da

lla da Pang, con tut tge veramaing non è Pang sonder ilg veir, e real Coorp da nos Signer, ed eara betgia Ving contut tge el ho, sumeglia da Ving, sonder ilg veir Sang da Christ sot sumeglia da Ving.

M. Mi declara ussa pertge sing ho Cristus schantò aingt quest Soing Sacramaint.

S. Per treis tgiosas. ?
L'amprema perqueilg tge el seia ena speisa da nossas Ormas. Per l'otra tge el seia ena Offrenda, e sacrifizi dilg noof Testamaint, e per la tearza, tge el seia ena ricordienscha, è perpetna memorgia dalla sia Passiung, ed ena süttat della sia Carezza, tge el porta a nous.

M. Tge frig fò quest Soing Sacramaint

cramaint tant sco l'è ena speisa da nossas Ormas.

S. El fò quel Frig ilg qual fò la speisa en ilg nos Coarp, e per queilg ving el dò iot la sumeglia da Pang, per, tge sco ilg Pang mantegna la caleira natirala, en la quala stat la vitta dilg Coarp, ussascheia carta quest soing Sacramaint, cara tge el ving ratscheart degnamaing, fò mintigneir, e crescher la carrezza tier Dia, la quala è la vita del'Orma.

M. Tge niz porta, e dat quest soing Sacramaint tant sco el è ena Offrenda, ò Sactifizi?

S. El fò, tge Dia davainta ailg Mund mievel. ed è caschiung d'urbeir da Dia blearas Graztgias, betgia angual per ilgs veifs, sonder

cara

eata per ilgs moarts, tge ean en ilg Purgatieri. E per dar pi baing d'enteleir, deis te saveir, tge sco en ilg vilg Schantamaint gnieven onferties se blears Sacrificis, ed Onfrendas da Bieschtgia, o Tiers, ussasceia en ilg nof ern staig de quella ving onfetia se a Dia en ilg Offici della sointgia Messa per meaz dilg Spiritual l'Onfrenda, e Sacrifizi dilg veir Coarp. e Sang da nos Signer Jesu Christ, dilg qual tuttas Onfrendas viglias enn stadas ena fieira.

M. Cò ans sto tadlar ilg Offizi delle sointgia Messa?

S. Stond con adaig, e devozïun con partartgear la Passiun da nos Signer Jesu Christ, tge ving en la Messa

rapresenta

a rapresẽto , ed onfria se ailg Bab Eternal per la remissciung dils nos putgeas, con sametter enschanuglias en lia, tge ins possa veir, e uldeir ilg Spiritual, lasciond d'ena vart tuts oterts partraigs, o imaginaziuns, sco fasceva soingt Bernard giond alla Baselgia, scheva ailgs partraitgs: stat có antochen tge ia tuorn. E mintgina des cara compagnear con ilg sies Coor ilg Spiritual tant sco glè pussevel, scond con el la cuolpa con veir riglaleet da sies putgeas. Coura tge ving ligia ilg Evangeli anz de star en peis per enna enzaigna, tge ins vigli easser fleissi da salvar tut queilg, tge Christus a nous eummonda en quel, e per mus-

ſar da leir ſar Geara, e moreir per ilg pleetdilg Sointg Evangelj: Coura tge ilg Spiritual fò l'Elevaziung, anz de ſapatartgear la Paſſiung da nos Signer, e la recordar, tge Chriſtus avangt ilg andirar, ſeia con ilgs Apoſtels or ailg Jert delles Olivas. Ilg Conſecrar, ed alzar ſe la Blada, muſſa tge Chriſtus è Crucifigea, ed alzò ſe oot ve dilg Lenn della ſointgia Crouſch. Ilg reſt antochen ilg romper la Blada muſſa ilg taimp, tge Crhiſtus è vivia ved la Cronſch.

Ilg romper la Blada ſignificheſche la ſparteida dei Orma da Chriſti or d'ilg Coarp. Coura tge ilg Spiritual ſa purvegia, vin

mussò tge Ghristus e gnia zotarò, e tras queilg scò el gnia mess en eng zund-sober Lanziel, ulaiceia dessen ear nous partartgear d'aveir ilgs nos Coors subers da putgea, e scò ilg Coor dilg Spiritual, tge se purvegia Sacramenttalmaing, des easser tal,eara ilgs Coors, da quels tge tedlen la sointgia Messa, e ritscheven Dia spiritualmaing, queilg è con ilg garegiamaint dilg Coor, dovessen esser sumigliangs.

M. Tge operescha quest sointg Sacramaint tant scò el è ena memorgia della Passiung, ed ena tijrtat della carezza da Christi con nous.

S. El fo tge nous sa ricorden, da nosez, da carezar quel, tge nous schi fig ho carezo.

E

E ſco Dia en ilg vilg Teſtamaint ho lia, tge ilgs Hebreers betgia angual magliaſſen la Manna tarmeſſa da Tſchiel, ſonder tge ella vignia ſalvada ſe en eng Vaſcheal plain per ena memorgia da tuts ilgs Beneficis faigs ad els en ilgs manar or de Egipta, uſaſceia ho Chriſtus eara lia, tge queſt ſointg Sacramaint vigni betgia angal da nous retſcheart, ſonder eara ſalvo, e tignia ſè en ilgs Tabernekels, e qual tgeada porto antuorn en proceſſiung, per queilg tge ming eada, tge nous ilg veſaing, ſa ricorden della ſia infinita carezza, e buntat. Baſta la ſointgia Meſſa è ena cuorta Somma da tutta la vitta da

Christi, perqueilg tge quel-
la mai geia or dilgs nos
Coors.

CO INS DEIA FAR peran andreg se Purvergear.

M. Mi dei damai, e declara tge anz sto far per anndreg se purvegear.

S. Principalmaing de ilg Christgiang, tge sa purvegia esser sober da putgeas tras ilg sointg Sacramaint della Confessiung, e con gronda humilitanza, e riverenza retschever ilg zund sointg, e custevel Coarp da nos Signer Jesu Christ, e con el s'uneir tras aitgs da Cretta, speranza, e carezza.

M. Creist, tge ilg Pang, e
Ving

Ving, tge ilg Spiritual consecrescha, sa meida en ilg vei Coarp, e Sang da nos Siguer Jesu Christi, coura tge ilg Spiritual dei ilgs pleets della Consecraziung?

S. Gea ia crei, pertge quest mussa la sointgia Baselgia, la quala po betgia falàr.

M. Tge Frig, e niz fo la penetienztgia?

S. Ella prenda davent ils putgieas comess sieva ilg Battêm e tornainta ilg Christgiang alla Graztgia da Dia.

CO INS DE FAR PER per baing piglear Penetienztgia.

M. Mi declarà damai cò anz stoilg far?

S. Ins sto con fleis examinar

la confcienztgia, e veir ena veira riglaleet, e dolour da tuts fies putgeas con eng fearm propieft da mai far ple putgea, e fieva confeffar ilgs putgeas ailg Spiritual con tuorp antieramaing, e complainamaing, e complaneir fleifamaing la penetienztgia, tge ilg Spiritual ho do fè.

M. Tge Freg porta ilg fointg Ieli?

S. El prenda davend tuttas las reftanzas dilgs putgeas e dat leteztgia, e fermeza all' Orma per far Geara con ilg Demouni fin l'Oura della moart, ed eara dat agigt da furvegneir la fanadat dilg Coarp, fche gl è nizevel per ilg faligt dell'Orma.

M. Tge Frig porta la Benedic-

ziung

ziungs dilgs Spirituals ?

S. Dat vertit, e Graztgia ailgs Spirituals, ed oters serviaings della Baselgia, tge i possen baing complaneir ilgs lour Officis, pertge en la Baselgia è quelta pussanza, e vertit de consecrar, e perdonar ilgs putgeas, la quala Christus hò laschea ad ella.

M. Tge Effect fò ilg Sacramaint della Legg?

S. El datvertit, e Graztgia, à quel tge se mareiden ansemen, sco commonda la Basalgia, da veiver en la Legg con pasch, e carezza, e da schendrar, e treer se ilgs Unfangs en temma da Dia, sinaqueilg tge vegen leteztgia en questa, ed en la vitta perpetna.

DUSPETTA VI.

Dellas Vertez.

M. Nous vaing ſchon ſchinò las quater principalas parts della Doctregna Chriſtiana, las qualas enn la Cardienſcha, ilg Paternos, ilgs dieſch Commondamaints da Dia, ed ilgs ſointgs Sacramaints. Ossa lea ia tge nous diſcoreſſen dellas Vertez, e Dungs, dilg baing, e maal da manar, e d'otras tgioſas, tge enn nizevlas d' ſaveir per veiver ſieva alla vilgia da Dia, e perqueilg dei a me quantas enn las Vertez, o Dungs principals.

S. Glenn ſear trèis, tge pertignen tièr a Dia, e ſa nomnen Vertez Theologalas, e quater Cardinalas.

M, Qualas enn las Vertez Theologalas?

S, Cretta, Speranza, e Carezza,

M. Co pertigna dàmai la Creta à Dia?

S. En queſta veiſa, tge ella fo, tge nous creien tut queilg, tge Dia ho faig e ſaveir alla ſointgia Baſelgia Cattolica Romana, la quala po betgia eir en ear, pertge ilg ſies muſſader è ilg Spiert ſointg.

M. Pertge pertigna la ſperanza tièr a Dia?

Pertge, tge ella fo, tge nous metten noſſa ſperanza en Dia d'aveir la vita perpetna coilg agigt della Graztgia da Dia, ed ilgs nos merets,

C, tge

tge vignen da quella Grattgia.

M. Pertge pertigna la Carezza tier a Dia?

S. Pertge, tge ella fo, tge nous carezzen Dia four tuttas tgiofas, ed ilg prossim sco noulez per amour, e carezza da Dia.

M. Quals enn ilgs Dungs, tge vignen numnos Vertez Cardinalas?

S. Gl'enn quests quater, Prudienscha, Gisteia, Tempranza, e Fermeza.

M. Mi mett' ora damai quels quater Dungs?

S. La prudienscha dat, tge nous fetschen tuttas tgiosas con senn, e partraitgiamaint, siva queilg tge nous na vignen enganos, ed cara betgia engonen oters. La

Gisteia

Gisteia so tge nous detten a mintgin ilg sia, La Temprauza so tge nous metten Fraing a nos appetiz, La Farmezza so tge nous na temen ilg prievel, ne da moreir per l'honour, e servetsch da Dia.

DILGS DUNGS dilg Spiert Soingt.

M. Quants enn ilgs Dungs dilgl spiert Soing.

S. Gl'enn Seat
1. La Sabienscha.
2. Gl'ingtalleg.
3. Ilg Conseilg.
4. La Fermezza.
5. La Doctregna.

6.

6. La Pietad, o Devoziung.
7. La temma da Dia.

M. A tge serven questsDungs?

S. I serven tier ilg agit dellas Vertez, e per sa far perfeigs en la veia da Dia, pertg tras la Temma da Dia sa pertgirainsa d ilg putgea. Per la Pietad iscans devozius, ed obedevels a Dia. Tras al Dectregna lavainsa la viglia da Dia. Della Fermezza vignind gidos per la compleneir. Tras ilg Conseilg vegning avisos dilgs angons dilg Demnui. Tras l'Antalleg vigning alzos, mussos da de fistizar, e conoscherilgs secrets della Cretta. Tras la Sabientcha, davantainsa perfegs, ordinond tuttas nossas Ovras, e vitta alla Glorgia da Dia,

 per-

perquei ilg tge ilg Omm en-canoscha la sia devota fing, e sieva quella andreza tuttas sias tgiosas.

DELLAS OVRAS della Misericorgia.

M. Quantas ean l'Ovras da da Misericorgia, dellas qualas Dia principalmaing ving a dumondar quint siig De dil g Giudizi?

S. Gl'enn Seat.

1. Dar da magiear a quels tge hon fom.
2. Dar da bever a quels tge hon seigt.
3. Veschtgeir ilgs Niefs.
4. Dar Albiergt ailgs Easters.
5. Visitar ilgs malsangs.
6. Spindrar ilgs Pürschaniers.
7. Zuttarar ilgs moarts.

M. Qualas ean las Ovras della misericorgia Corporalas, enni bitgia ear otras, tge sa nomnan Spiritualas?

S. Gl'e eara Seat.

1. Tutsagear ils putgiangs.
2. Mussar, ed instrucir ilgs schleats.
3. Consilgear enandreg quels, tge hon basings, ed ean en dubitanza.
4. Consolar ils Sconfortos.
5. Sopportar con pazienztgia spriegts, ed angears.
6. Perdonar a quels tge hon faig da leet.
7. Roiear Dia per veifs, e moarts.

D'USPITTA.

VII.

Dilgs

DILGS PUTGEAS.

M. Tge e ilg putgea Original.

S. El e quel, con ilg qual nous naschiang, e ving en nous d'Adam ilg nos prem Bab, ilg qual e sto maal obedevel a Dia tras ilg magiear ilg Pomm scomando en ilg Parveis Terrester, ed ilgs Unfangs, tge moren sainza ilg Batten, von per quel putgea en ilg Limbo sainza mai ver Dia.

M. Qual e ilg putgea Actual?

S. Quel tge ving faig con la propria viglia, i seia con mal partartgear, con maal deir, o maal far, e con tarlaschear las bunas ovras, e quest e da duas soorts mortal, e Venial.

M. Co anz po conoscher, sche

seia

ſeia putgea mortal, o venial.

S. Coura ilg putgiea e curĉter la Carezza da Dia, o dilg proſſim, ed encunĉter qual Cumond. maint da Dia, o della S. Baselgia èn en quala tgioſa bain greava, e ving faig cun cumplaina viglia, e conſentimaint, ſeia eilg putgea mortal. Abar coura ilg putgea en ena leava, e pitſchna tgioſa; e da poca importanza, ſco con engolar eng pitſchen daner, o coura non e ſtada la complaigna vilgia tier ilg partraig da quel putgea, ſonder e betgia ſcatſchea dalonga or dilg Coor, ed e betgia ancunĉter la Careza, oder er betgia ſieva quella e putgea venial.

M.

M. Tge màal fò ilg putgeà mortal ?

S. El nous fò perder Dia, e pegliа davent la Graztgia, e la Carezza, mortifichelcha, e mazza noßlas bunas Ovras, preiva l'Orma della Glorgia, e dat la moart, e per quel putgiea ving l' Orma condemnada allas paignas perpetnas dilg Anfiern.

M. Tge maal fò ilg putgea venial ?

S. Quel putgiea na pegna be- [illegible] aber-tgia davent la Graztgia, [illegible] fo daventar ilg Christgiang freid en la Carezza, e sarvetsch da Dia. E quel putgea è meritevel della paigna temporala. caschiung dilg putgea mortal.

M. Quants ean ilgs putgeas mortals ?

S. Gl'ean Seat.
1. La Luschezza:
2. La Ranvarcia.
3. Ilg Pittinpng.
4. Ilg Hass, oder Gretta.
5. La Schovidanza, o Anvilgia.
6. Ilg surbever, e surmaglear.
7. La Marschadegna, o tinchreschamaint da far bunas Ovras.

M. Quals enn ilgs putgeas cunter ilg Spiert Soingt.

S. Gl'enn Seis.
Ilg partraig da gneir salf sainza far bunas Ovras.
2. La desperaziung dilg Salit.
3. Conterstar alla verdat enconosceida.
4. Scuveir ad oters la Grazgia da Dia.
5. Easser stino, en ilg putgea.
6. Mai leir far penetientgia.

M.

M. Quals enn ilgs putgeas, tge ciomen en Tschiel·

S. Ilg mazzamaint voluntous.

2. Ilg putgiea della Tgearn cuncter la natira.

3. Squitscher, a tigneir sut povras Vieuas, ed Oarfens,

4 Tigneir aingt, e treer giu la paia ailgs Lufraings.

M. En quantas veisas vignen faigs ilgs putgeas Easters?

S. En Nof veisas. (putgea

1. Con conseglear da far ilg

2. Con Schgiaffeir.

3. Con consenteir.

4. Con dar ardimaint tier ilg putgea.

5. Con ludar ilgs putgeas dilgs oters.

6. Con tascheir la cuolpa dad oters.

7. Con vurdar tras la detta o com-

complascheir dilgs putgeas dad oters

8. Con haveir part dellas tgiosas dad oters.

9. Con defender las tgiosas maal faitgias dad oters.

M. En tge veisa po ilg Christgiang gneir laarg dilgs putgeas?

S. Dilg Original e tuts oters putgeas avangt faigs tras ilg soints Batten. Jlgs putgeas mortals, vignen ordinariamaing perdunôs tras ilg soints Sacramaint della Penetienztgia. Ilgs venials aber, tras tuts soinctgs Sacramaints, Paternos, con far Almosnas, tadlar Messa, e con otras Ovras de Gaŕezza fatgias en Graztgia da Dia.

M. En tge veisa ving perdunada

da la Paigna temporala dilgs putgeas ?

S. Principalmaing con Oraziungs, giginar, mortificaziungs, far Almosnas, e piglear Perdungs.

M. En tge Fuorma è da giginar ?

S. Principalmaing, è da sè pertgirar dilgs putgeas, e betgìa maglear Tgearn, e maglear ena soleta geada ilg Dè, e queilg dameaz de, la Seira fer angal an po Colazziung. ilgs Venderdeis, e Sondas con tut tge ins gigigna betgia sche eilg scomandoda maglea Tgearn

M. Tge è ilg Perdung ?

S. Ilg Perdung è eña Liberalitat tras. la quala Dia dovra tras ilg Papa sco Statthalter da Christi con noas Fidevels

con

con perdunar a nous la paigna temporala, i seia tutta, o ena part, la quala nous ischen culpangs da star or, o sen quest Mund, o en ilg Purgatieri. E quest Perdung ving dò or dilgs Thesaurs della sointgia Baselgia, tge e dilgs infinits merits da Christi, e della buldanza dallas Ovras da nossa Donna, dilgs Marters, ed oters soings.

M. Tge è da basings da far per survegneir ilg Perdung

S. Per ilg amprim è da basings d'esser en Graztgia da Dia, e sieva complaneir tut queilg, tge ilg Papa, oder eng oter Prela, tge dat ilg Perdung, comonda.

M. Tge tò la Scomunica grondaa?

S.

S. Ella fò tge questas persounas scomunitgeadas enn betgia degnas dilgs soings Sacramaints, ne dilg agigt della sointgia Baselgia, ni dellas Oraziungs tge vignen fatgias en quella, ni della Compagnia dilgs Fidevèls, ni della Sepultura da quella. Ed ilgs Fidevels pon betgia roier aveartamaing per ils scomunitgeas, pertge els enn or della Cominanza della sointgia Baselgia.

M. En tge maniera anz croda en la scomunica pitschna?

S. Con veir part, o comunitgear con quels, tge enn en la scomunica gronda sainza basings, o niz spiritual. E quel tge è en la scomunica pitschna po retschever ning sointg Sacramaint antochen

tge

tge el n'è liberò da quella,

M. Tge porta l'Interdict ?

S. El privesca ilg Christgiang, da tuts sointgs Officis, dilgs sointgs Sacramaints, e della Sepultura en Lia Benedia.

DUSPITTA, VIII.

DELLAS BIETAZ &c.

M. Quantas een las Bietatz.

S. Gl'enn Oig

1. Bieas enn ilgs povers da Spirt, pertge dad els è ilg Reginavel da Tschiel.
2. Bieas ilgs bontadevels, e mievels, pertge els vignen a possedeir la Tearra.
3. Bieas quels tge bragen, pertge els vignen a gneir consolòs.

4.

4. Bieas en quels, tgchen fomm e feit per la Gifteia, pertge els vignen a gneir fpilintos.
5. Bieas ilgs mifericorgievels, pertge els vignen a furve, gneir mifericorgia.
6. Bieas enn quels d'eng fchober Coor pertge els vegnen a veir Dia.
7. Bieas enn quels dalla Pafch, pertge quels vignen a gneir numnos Fils da Dia.
8. Bieas ifcaz vous (fcheva Chriftus) coura tge ilgs Ommens vous vignen a perfequitàr, fchmaladeir, deir maal per ilg mies Num e vous fupportaz, vous fa legrò, e fafche Feafta, pertge la voffa paia e grond a en Tfchiel.

DELLAS PUSSANG-zas dall'Orma.

M. Quantas enn las pussangsas dall'Orma.

S. Gl'enn Treis.

1. La Memorgia.
2. Gl'Intelleg.
3. La Voluntat.

DILGS SENS DILG Coarp.

M. Quanta een ilgs Sens dilg Coarp.

S. Gl'enn Tsching.

1. Ilg Veir.
1. Ilg Uldeir.
3. Ilg Suvirar.
4. Ilg Sagear,
5. Ilg Turgear.

M. Cō de ilg Christgiang do-vrai quests Tsching sens ?

S.

S. El de dovrar quels bainan, andieg, ea degna sieva la viglia da Dia, e con Intelleg, ed eara pertgirar quels con grond adaig, pertge els enn las Fenestras, per las qualas savens vò en la nossa Orma ilg putgea, e sieva la moart.

DELLAS QUATRA S ple davosas Tgiosas.

M. Qualas enn las ple davosa Tgiosias.

S. Questas Quatter.

1. La Moart.
2. Ilg Giudizi.
3. Ilg Parveis.
4. Ilg Anfiern.

DELLA CORONA, E Rosari grend de nossa Donna.

M. Een tge maniera màntignas la Devoziung ?

S. Con deir Paternos, ed ilg Rosari, e partratgear ilgs quindisch Miste;ris, en ilgs quals stat la vitta da nos Signer Jesu Christi.

M. Co sa dei la Corouna, o Rosari pitschen da nossa Donna ?

S. En questa veisa, in sa dei Sesanta Treis Aves Mareiat, e sieva mintgia Dieisch Aves Mareias, eng Paternos en honur dilgs Sesanta Treis Onns, tge nossa Donna è viveida sen quest Mund, ed alla seng Ena Cardienscha.

M. Tge anz stoilg partartgear coura tge ins dei quest Rosari ?

S. Las Leteztgias, tge nossa Donna ho gia en questas seattgiossas

1. Coura tge ilg Angel Gàbriel ho porto ilg Saligt
2. Coura, tge ella ho visitò sointgia Elisabeth.
3. Coura, tge ella ho parturia ilg sies sointg Felg Jesum.
4. Coura, tge ils Treis sointgs Regs enn gnias, ed hon Adorò nos Signer.
5. Coura, tge ella ho cattò ilg sies sointgFelg en ilg Tempel disputond con ilgsDoctours.
6. Coura, ella ho via ilg sia S. Felg ristizò da moart en vitta.
7. Alla fing tier las treis Aves Mareias, coura tge ella è gneida Encoronada en Tschiel dalla Sanctissima Trinitat. En questa veisa ho la gronda Regina dilg Tschiel, mussò ad eng Religious da S. Franzeschg.

M. Co sa dei ilg Rosari grond da nossa Donna? D 3 S.

S. Jn se dei eschient, tschiunga cangea Aves Mareias, e eranter mintgia dicich Aves Mareias eng Pater nos patertgiont ilgs Quindisch Misteris dilg Rosari.

M. Quals enn ilgs quendisch Misteris?

S. Tiching da Letezegia

1. Coura ilg Angel Gabriel ho porto ilg Saligt a nossa Doña
2. Coura tge nossa Doña ho visito Sointgia Elisabett.
3. Coura tge nossa Doña ho partaria nos Signer.
4. Coura tge nossa Doña ho presento nos Signer ailg Tempel.
5. Coura tge nossa Doñn ho catto nos Segner en ilg Tempel disputand con ilgs Docturs.

JLGS. TSCING DA Dolours

1. Coura

1. Coura tge nos Segnet ho faig Orazium or' ilg Jert.
2. Coura tge nos Segner è gnia gaislio ved la Pergia da Pilato.
3. Coura tge nos Segner è gnia Corono con la Coorruna da Spignas.
4. Coura tge nos Segner ho porto la Crousch ilg Cuolm Calvari.
5. Coura tge nos Segner è sto mess ved la Crousch, ed è moart vè da quella.

JLGS TSCHING DA Gloria.

1. Coura tge nos Signer è Lavò se da moart en vitta.
2. Coura tge nos Signer è ja a Tschiel.
3. Coura tge è gnia termes ilg Soing Spiert.

4. Coura tge nossa Donna è stada portada a Tschiel.
5. Coura tge nossa Donna è stada encoronada dalla Soingtissima Trinitat.

Ad uiascheia tantas geadas sco nous schaing ilg Rosar, stovainsa quel deir con devoziung, e patertgear vid quelt quendisch Misteris.

DUSPETTA IX.

Co las Leggs dessen veiver ansemen.

M. Quala è la fing della Legg

S. La prema è da schendrar Unfangs, e quels treer sè en tema da Dia, perqueilg tge i davainten salfs l'otres tge ella seia eng mitel mitel encunter ilg putgea della tgearn. M

M. Tge honilg las Leggs da far per vegneir a quella fing?

S. I. Deien se tigneir, tgear e sa gidar l 'ing l 'oter en lour basengs. 2. Veiver con pasch, e carezza; 3. surportar con pazientgia l'eng l'oter las mendas. 4. Salvar fei, e verdat en la Legg. 5. Dar l'eng l 'oter bung exempel; schinigear ilg putgea, far Oraziung, ed otras bunas ovras.

M. Qualas tgiosas ennig cunter questS tsching puings. Qualas las Leggs dessen ple tschinigea?

S. Questas. principalmaing. Ilg hass, greta, dispetas, smaladictiungs, aveiras, sa tre se leing loter, grobs pleets, dar encunter, bergia taschein. e dar caschung da suspets &c.

M. Tge dei la S. Scarteira dallas Leggs, tge salven questas surnumnadas tgiosas?

S Eccl. cap 15. Dei, tge treis tgiosas seian tgearas a Dia, e agli Mund la Paasch trantar Fardagliuns, la Carezza dilg Proisim, e la convenienscha dellas Leggs.

M. Stonilg damai las Leggs vurdar da esser adegna en Paasch?

S. Gea, queilg stonilg far, ed eara veir adaig, tge ilg Unfangs, ed oters da tgeasa veiven en Paasch, e convenienscha pertge e enna tala tgeosa e Dia, a tutta vanteira.

M. Tge maal dareiva della sconvenienscha dellas Leggs?

S. Blear maal 1. Piraingten las sour Ormas tras queilg tge san putgea. 2. l'on nüng

rüng legramaint ansemen, sonder veiven sco Tgiang, e Giatt. 3. Datten sehgiandel ailg Unfangs, ed oters da tgeasa. 4. Porten tristezza ailgsparains, ed Ameis. 5. hon nügna vantoira, e la Roba vò anavos, davainten povers, pearden lour bung num datten caschiung ad oters da deir maal, e vignen lò tras sbittos. 6. Dia ilgs hassegia, ed e bergia con els pertge Dia e nouva tge é la Paasch, ilg Demouni aber é con els en tgeasa, ed ils regia. 7. Veiven ansemen sco en eng Purgiatieri, ed enn en grond prievel della condemnaziung, pertge S. Pool dei tge quels tge veiven en hais possen bergia eir en ilg

Regi nave

Reginavel da Tschiel. Gal 5.

M. Tge ple dè ilg Om schi nigear per veir buna Paasch e ventireivelstand ?

S. El de betgia esser mengia deir ò straing con la Doña, betgia la salvar maal sainza gronda caschiung, betggia giuear, spender, betgia la pluntar, e sfar la Roba malnizevlamaing, Da ple coura ella è grossa betgia pluntar con tut tge ella ves merito per quelg tge geia betgia maal con la Createira, ed eara per quest moteiff betgia far, far lavours greavas, o vilintar per esser savens grond don alla Createira. Melsanavang salvar honestamaing Dona ed Unfangs con la vivonda, viscadeira, ed ottras tgiossas neccessarias.

sco

Sco eara dè el bergia veir per maal, sche la Doña portas spess Unfangs, oder mai, pertge queilg statt en mang da Dia, e fasches gress putgea bergia angal tras dar tristeza alla Doña, sonder eara caschiung, tge ella impedes ilg frig.

M. Tge de, aber ena buna Doña far per veir Paasch?

S. Ella dè tigneir baing tgeasa, e sia Glianga a mistreng, esser d'hanour e sobra, ailg Om obedevla, sco dei S. Pool ad Ephe. 5. oter sc'hel comandàs tgiosas malas. bergia dar caschiung ad el da tavilar, schmaladeir, è zacragear, bergia esser stinada, e dar cunter, pertge lo tras davainta blear maal

M. Fò la Doña putgea de betgia salvar questa pungs. ?

S. Gea, e qua geada mortal particularmaing coura tge ella e tank fitgeada, e stinada, tge ilg Om lo tras zacreigia, e smaladescha, o tras noschadat obedescha betgia alla Legg.

M. Fo la Doña putgea da vender or tgeasa dascoaus ?

S. Sche queilg davainta per niz della tgeasa, o basings, sch'eigl nüng putgea, aber mettend maalnizevlamaing, sch'eigl putgea.

M. Fo la Dònna putgea mortall da betgia obedeir alla Legg ?

S. Gea, deien ilgs Doctours. Per la prima. Coura tge fes prievel tge ilg Om faiches schiglio tgiolas malhonestas,

per

per L'Ortra sch' el savilas
sig, o gnis grond scng andel.

M. Sche las Leggs impedessen tge na gnissen portanlas per tema da blears Uafangs, o per oters motivs, tge putgea faschesan ?

S. Quels faschessan Putgea conter la Nateira, ed eng tal putgea mortal (i seia dellas Leggs. o ottras persounas) tge Dia ho mazó Onam. Gene 38. Anc eng pi grond putgea faszchessen queis con piglear aingt qual tgiosa, o faschesen anzatge per perintar o las mussasen, e con segliassen lo tier.

M. Pon las Leggs far ottere pütgeas, da malschubradat ?

S. Gea e qual geada grefs putgeas. sco deien ilg Doctours Contat sche qualtgin ve-

surpalla

ſurpaſſo en quel ſtand, ſche confeſſi ad en perdert Confeſſour con dumandar ell, ſche i ſeia putgea oder betgia e ſuvonda ilg ſies conſeilg.

DUSPITA.

X.

Della obligaziung da Babs, e Mammas davart ilg treer ſe ilgs Unfangs, e quels turſegear.

M. Tge ſcreiva S. Gion Criſoſt. Dilg treer ſe ilgs Unfangs.

S. En queſta veiſa Hom. 9. in 1. Ep. ad ſim.
Tge gronda paia ſeilg da baing muſſar, è treer ſe ilg Unfangs en tema da Dia ed da pitſchen ilgs unffreir ſe ad el, pertge ſco quels, tge da

da petschen ansé mussen baing ilgs lour Unffangs hon grondas Benedictiungs, e vanteireas, usâseia cara quels tg malamaing mussé gronds casteits, e svanteiras. Partartgio baing quest vous Babs, e Mamas, e musso fleissamaing ilgs Unfangs con ilgs castiar, e tigneir en tema da Dia, pertge la Giuventegna é schliatta, e manglousa da blears Mussaders, e Doctregna, e vigilaza. E scha da petschen ansé enn bain mussos, sche datten dalonder anvé poca fadeia tras la buna dissada. Nüna tgiossa schleata, sche gea els sian inclinòs de gneir laschada tier; e vurdo tras la detta... Avangt tut aber sto gneir tigneida bona regla, ed

en

en ſchubradàd, pertge la frechadad e malſchubradad mettaprinzipalmaing la giuventegna en perdiziung. Còn tut ſche viſain, caſtiain, ſchmanadatſchain, ed amprovain tuts mittels per treer ilgs Unfangs tier ilg baing pertge quels enn ilg nos pi grond, e cuſteivel Theſour, e perqueilgilg pertgirain con fleis, ſinaqueilg tge ilg Laders ni ilg angoli. Aber uſſa daventa tut ilg contrari veingmes tut flis e fadeia, tge ilgs Eers, à Proos vignen baing luvrò, laſchan davent ad èng, tge varda baing tier, vignen tſchartgeas bungs Servitùrs, Luvraings, e Paſters per ilgs Tiers iraſchònevels, da queilg aber, tge a nous e ilg pi tgear, e

dessen ilg ple stimar, pattergiang il pi poc, e da metter tier bungsMussaders tgè mossen beals, è sanadevels mussaments, e Doctregnas. Dovess schiglo baing nüna Roba, ni Eerrs niProos esser pi tgears, tge ilgs Unfangs. schinavanct tge per amour da quels, piglianssa se tutt quitos. El e per ena gronda naradat, pertge sch' ilgs Unfangs en schleaz, sche la Roba nizegia navot ad els sche glean aber bungs, sche la misergia po ad els purtar nüng don &c. scheva S. Gion Chrisostom.

M. Quala e la tgiosa tge ussa e schi bleara mala gleut silg Mund.

S. La principala è tge la Giuventetna vingbetgia mussada,

M. Stat damai blear fin baing mussar ilgs Unfangs.

S. Gea fig blear, pertge, tge ilg Saligt da blears, e vanteira en quest e, l' oter Mung dependa dilg baing mussar, schinavaint tge blears tras quelg davainten salfs, blears aber, per betgia esser mussoos vegen condemnos, e lotras tras blears en Tschiel vignan a ringrazgear Babs, e Mamas, ilgs condemnos aber en perpetten schmaladeir, pertge ilgs hon betgia mussos

M. Ston eara Babs, e Mamas, e tuts tge hon da mussar ilgs Unfangs dar ftraing quint a Dia?

S. Gea fig ftraing, ad ena part angal ilg perqueilg vignen ad esser en grond prievel della condem

condenaziung, perqueilg tge hl' on bergia faig avonda a lour Offici.

M. Sinaqueilg damai tge tutts vegen sin quest mund, buna vanteira, e sin l'oter ilg Reginavel da Tschiel, tge stonilg far. ?

S. J dessen con tut fleis amprovar, tge ilg Unfangs da pitschen ansi seien devozious, sa deisen en ilg baing, e hassegen ilg maal avanct tge na Peglen qual mala pratica, e per quest dessen veinple quito, tge dilg vivintar, e far rechs, e gronds, pertge en tala veisa davaintean gronds perpetnamaing, e Babs, e Mamas vignen haveir honour, e leteztgia.

M. Tge ston ilg aber far per treer ilg Unfangs da pitschen devozious.

S. 1. Ston mintgia Dè roier Dia per els. 2. Savens ilgs anzinar, ed unferteir se a Dia. 3. Jlgs cazegear tier las bunas ovras, è starmentar giu da tuts Putgeas 4. Far andamaint la moart, Giudizi, Arfiern, e Parveis, ed ilgs dislar da temeir Dia. Sco tuts quests, ad oters puings, tge vignen cò sieva, dessen Babs, e Mamas, tigneir avant schi di tge i sa deisen tier ilg baing, sco Tobias ho faig.

M. Co dessen ilgs Unfans gneir anzinòs, ed unfertias se a Dia?

S. Con far l'anzagna della S. Crouzch sour els scend. Jlg Bab, ed ilg Felg, ed ilg Spiert Soing vous benedeschi, e alloura deir. O mies

Dia

Dia piglia sè quest Unfangs per ties serviaint, e do ad el graztgia da mai te offender.

M. A tge dessen Babs, e Mamas da pitschen an sè ple disar ilgs Unfangs ?

S. A quest prizipalmaing

1. Da clamar savens, e con revereanza ilgs soings, e dulgschs Nums; da Jesus. e Marcia. 2. Da tigneir ilgs maangs a Dia, e a ilgs jelgs encunter Tschiel. 3. Da far Oraziung Seira, e Da mang enschanoglias, savens l'anzzinar, ed unferteir sè a Dia schiondt con mangs a Dia avant: O Mies Dia, e mies Signour piglia se me per ties serviaint, e do gratgia, tge ja mai na croda en putgea mortal, e cjo-

ma

ma me tier en bung ftand. 4. Con muſſar tge i deſſen queilg deir ſeira, e damang decormaing. 5. Da mintgia Dé eir a meſſa ſche glè puſſevel, ed a ſias Tampa eir a doctregna. 6. Da deir Paternos avant, e ſieva ilg maglear. 7. Adegna partartgear tge Dia, ſeia en preſchienſcha, e veia tuttas tgioſſas 8. D'eſſer miſericordevel, e piglear putgea dilgs Povers. 9. Di gs muſſar d' unferteir ſe tuttas Ovras a Dia, e quel lo tras adegna Lodar, e ringraztgear.

M. Tge deſſen far per diſſar ilgs, Unfangs da deir Paternos, Seira, Damang en ſchanuglias ?

S. Betgia igs dar da maglear antochen

antochen tge gl'en betgia lavo mangs, e deg pavernos en schanuglea.

M. Da tge putgeas dessen Babs, e Mamas ple turlegear ilg Unfangs ?

S. Da tuts. spezialmaing aber da quests. dilg deir manzignas, deir mala verva, schmaladeir, angular, far dons durlar, deir avetras, piglear l'honour, dil' deir mal dilg prossim, dilg giuier, surbever, laschanteivadat, Luschezza, naoschas compagneias. mala obedienscha, malschobradats con partraitgiamaints, pleets, ed ovras.

M. Co stenilg Babs, e Mamas impedeir ilgs putgeas a lour Unfangs.

S. 1. Els ston sefez, e tuts quels da tgeasa lavengiras

da fár, e deir maal avant ilgs Unfangs 2. Sche bood scotge i sacortchen, tge i veien surpaso, ilgs castiear aber sainza savilar, a schma ladeir. 3, Betgia laschar eir en malas companeias, Saltars gieas, plaz or da Tgeasa da noig, las Figlias sur tut. 4. Roier Dia per els, sina queilgagge ei detta grazatgía desapartgirardil putgeas. 5, starmentar dilgs putgéas con metter avanct, tge, eng, tge mora en putge mortal stobtgia parpetnamaing en ilg Anfiern ad endirar. En quella fuorma ho la Maña da S. Ludovic faig, sciond, tge ella les pi bugent veir ilg sies Felg moart, tge fascend eng putgea mortal. 6. Dovrar

vrar la peartgia en ilgs basings

M. Tignen Babs, e Mamas tgears ilgs Unfangs, tge ilgs casteien betgia?

S. La S. Scarteira dei, tge tals igls hasslegen, quels, aber, tge dovran la parrgia, quels carezzean. Eccl. 30. Prov. 13. 23. Deien lascha betgia sieva da castiar ilg ties Unfang, pertge sche te dat le pertgea, scha mora el betgia lo tras, aber spendras la sia Orma dilg Anfiern.

M. Fon ilg putgea da betgea duvrar la pertgia coura ilgs Unfangs hon meritò.

S. Sieramaing. gea Dia casteia qualtgea zund fig, sco Heli, pertge el sin, l'antschiatta è gnia per la vascida. 2, ilgs sies Filg enn en eng De resto morts, 3. E el mort

E a dalla

dalla mort anetgia dom giu dilg Sesſel. 4. La ſia Brit hò da longa parturia, ed e morta. 5. Nüng da ſia parentala è gnia vülg. 6. Schibaing tge el ę ſto Rich, è dilgs Pricipals, è la ſia deſcedenza crodada en gronda mitergia. 7. La dignitat Sacerdotala ę pigliada davent dalla ſia ſchlatta. Alla fing Dia é ſtò tanct vilo tge el ho engiro, tge tal putgea tras nigina Unfrenda vigna perduno 1. Reg. c. 1. 2. 3. 4.

M. Ho Heli betgia coregia ilgs Unfangs.

S. Baing ſco dei la S. ſcarteira, aber mengia leef, e betgia ſavens avonda, ed eara betgia caſtea. Tras queilg cakeia Dia greyamaiug anc

oz

ez ilg dè blears Babs. e Mam̃as ſavens con malſognias, miſergias, ed otras ſchvanteiras.

M. Tge ſton ilgs Babs, e Mam̃as far per treer anandreg ilgs Unfangs, ſainza pluntat?

S. Els ſton amprovar da ſafar leir baing dilgs Unfangs, e queilg po daventar en queſta veiſa. 1. Ston els, ſche gea toz veſſen faig blear ſchicat, mai ilgs ſchmaladeir. 2. Betgia blear ſchm̃anatſcear e far grond fracaſs, ſonder con poocs aber ſcharfs-pleets ilgs corriger. 3. Maſſar da leir baing ailgs Unfangs, auncaloura duvrar la pertgia?

M. Co ann ìtó ilg dovrar la pertgia?

S. Betgia mengia liederlich. e preſt, ſchi bood ſco els hon

 fala

falo, sonder spitgear antochen tge gl' oñ bain merito, ed usasceia dar da raar, minchgia eada fig, e braf, pertge coura tge vignen savens gaschloos sche fon ilg lisanza e stemen navot. 2. Betgia plunchtar en la greta, sonder sieve tge le calada, pertge en la gretta davainta nüng baing. Jlgs gronds aber, tge en otra veisa pon betgia gneir mussos, ed hon merito casteis sche quels con la pertgia en Leg deien gneir gaschleos. 3. con ilgs Unfangs betgia esser mengia ruch, con dar, con lena, piglear per las Ureglieas, o per ilgs tgiavels, betgia dar sin ilg tgea, betgia con ilgs peis, pertge lo tras vignen rovinos. &c.

M.

M. Coura tge ilg Bab castesa ilg Unfang, dess la Mamma dustar.

S. Zund betgie, aber baing gidar tier ilg castei, schiiog ilg Unfang ving ruvino.

M. En betgia oters mittels per mussar ilgs Unfangs. ?

S. Baing, gl'e eara la fom sco betgia dar de maglear antochen meaz De, betgia dar tschaina, far star en schanuglias sper la meisa dantanct tge ilgs oters maglien, oder far deir paternos baing di enschanuglias, betgia laschear eir or tgeasa tier otras Compagneias, sco quels Unfangs, tge sa deporten baing en lour preschienscha, lodar, e ichintgigear qual tgioia &c.

DUSPITA:

XI.

DAVART LAS Schmaladicziungs da Babs, e Mamas encunter ilgs Unfangs e liederlichadat da quels.

M. Eilg bergia bung da mussar ilgs Unfangs con schmaladicziungs?

S. Tutta veia berg, gleableaus lo tras hon rovino ilgs Unfangs, pertge tras ilg schmaladeir dilg veilgs davanten ilgs giuovens schventireivels-mals, e firgeas, e tras queilg ailgs veilgs datten grondas angoschas, e quitos, e favens croden en ilg putgeà dilg Striing

M. Queilg è baing starmenttaus, aber dei a me co laschia

Dia

Dia erodar ilgs Unfangs en ilg striing ?

M. Dia é gist, sedreg ilg sies Giudizi : Tras queilg tge ving givischea, e schmaladia ilgs Unfangs con deir Vundischend, posses romper las tgiemas eir en togs, ilg Tung te mazar ilg Diavel te portar polles arder, sclopar, fundar, dat Dia angoschas, malsognias, e svanteiras, sco i ving ad els givischea, numnadamang, tge i vignen punschias, Sigirtos Naiantos, ò pendias, oder star or otras schnuvevlas moarts, e schvanteiras. Tras queilg tge i clomen ilg Diavel, scheveng el, e lo tras davainten maal spirits, ò surmanos en lig striing, ed alla feng magnia el lour,

E 5 o.mas

ormnas ailg Anfiern. S. Augustin screiva Lib. 22. cap. 8. d'ena Mamma, tge ho schmaladia diesch sies Unfans, ilgs quals tuts da longa sieva con grond tremblar da lour Coarps enn gnias casticas, e con vargognia hon stuvia correr per ilg mund antuorn. Ena otra Mamma ho schmaladia era sia Figlia, e dalonga è Belzabub con ena Legiung da Diavels eia en quella.

M. Dei ossa a me, sche gl'é possevel, tge tras las schmaladicziungs dilgs vigls sez, e lour Unfangs possen crodar en striing?

S. Gea, sco Binsfeldius Tactatu de confessione mala. Tge trancter las seat principalas raschuns da crodar en striing

la

la prema scia l'ignoranza en las tgiosas da Creta, e Doctregna Christiana. 2. Las superstiziungs. 3. La malschobradat 4. Las schmaladicziungs 5. Mengia gronda tristeza en las travaglias. 6. Mengia gronda angurdezza della roba. 7. Mengia gronda curiositat en tgiosas, tge ne tocca da savèir ad usascheia la schmaladicziung da quest taims schi comegna é ena tala caschiung, e con queilg tge schmaladeschen le sez, ed ilgs lout Unfangs, sche laschia Dia savenz ventar sco els hon giviischea, e schmaladia.

M. Sche la schmaladicziung è la caschiung dilg striing, co ving ad eir, tge ussa ving tanct schmaladia.

S. Gl é da temeir, tge dacodanve seia biear ple striing tge avanct taimp, pertge tge uila ving blear ple schmaladia. Tgi vot esser damai schi schleat da ple schmaladeir dacodanve, e dar caschiung a sesez, ed ad oters da crodar en striing? tras ilg qual ving pjgleada roba vita, baing, ed honur, e savenz ilg Saligt del Olma. Vadamai a Babs, e Mamas, tge schmaladeichen avanct ilgs Unfangs ilgs quals amprenden dad els, e na vignen castieas.

M. Tge deien ilgs Doctours dalla liederlichadad da Babs e Mamas enconcter ilgs Unfangs?

S. S. Gion Chrysostom Lib. 3. cont. vitup. vit Monde

dei tge quels tge na teiren ilgs Unfangs or dilg putgea feien pi Tchleats, tge quels tge ilgs mazen, pertge quels mazzan angaal ilg Coarp. tals Babs, e Mamas aber Orma, e Coarp, ed cara metten en ilg Fie perpetten partartgia baing vous Babs, e Mamas, e Piglio a coor questa starmantussa sentenzia, betgia dat tier ailgs Unfangs tanta libertat, e dacodanve veggias ple quito dad els. Betgia laschio quels correr mengia blear per las giassas, o en oters lies betgia ilgs laschio sa sarar aint e giuear daschaus mats, e matangs vilgs da seis Ons betgia ilgs laschio en solet pertgirar Bieschtgia, o eir per Lenna, ea Gaos, pertge

tras

tras talas caschiungs dar-
vainten savens blears, e
greafs putgeas. dessen eara
pitschen Buobs con las Sor-
as, Fantgealas, oder otras
femnas betgia dormeir cou-
ra tge l'eng ho seat Ons,
sche gea tge l'oter è pi
giuven, perqueilg tge i
vignen betgia surmanos
dilg Demouni, e dalla tge-
a:n. Sco blears con grond
dil plascheir hon sa lamento,
tge seia davento con els
è roiia tge oters deien gneir
visos. È per la fing bet-
gia laschear quels en la la-
schenteivladat.

M. Da tge putgeas dessen Babs,
e Mamas ple impedeir ilg
Unfanga.

S. Da turs purgeas avanct
[illegible] e ilg taimps da
scheiver

Schever ; Nozas, Perdunanzas betgia la Noig laschar eir en compagneias da pievel gioven, pertge lo tras ving blear maal con zuntdamalschubradatsedeara dastriingsschinavangt tgepersunas Giustizieadas hon confesso, tge tras eir la Noig a plaz seien stadas surmanadas, pertge ilg Diavel aigls Felgs e comparia eng sumeglia degna Feglia, ed las Feglias en sumeglia d' eng Giouven e con els faig ovras carnalas. Contut Babs, e Mamas dat mai tier ailgs vos Unfang deir or tgeasa la Noig tier talas Compagneias, o platz pertge tge gl'ean Scolas dilg Diavel. 3. Jlg schever o Firos &c. Betgia laschò

eir

eir tanct muront con zunſ da per ſe en Clavoos, e tgeaſas ſa. ſarar aint angaal duas perſounas anſemen. &c.

M. Da quants Ons an ſe de gneir do vuorden, tge ilgs Unfangs geien a meſſa, Domengias, e Firos, e peglien Penetienztgia?

S. Ordinariamaing coura els hon ſeat Ons, e coura ilgs pitſchens hon da far queilg, ſcha Babs, Mamas, ed oteis deſſen quels muſſar co [illegible] tadlar meſſa, e piglear Penetienztgia.

M. Coura en Unfang ſo liger, tge ſton ilgs Babs, e Mamas la ſeira particularmaing far fàr?

S. Avanct tuts quels da tgeaſa far liger qual beal Codiſch Spiritual.

M.

M. Coura tge ins vot tarmetter ilgs Unfangs a masleer, o per emprender qual tgiosa nouva, ed en tge Lica ansthoilg dilgs tarmetter ?

S. En tals nouva tge gle buña gleugt, per queilg tge amprenden betgia da far dilg maal, a con zund nova tge glè betgia privel da malsichtiedat, perqueilg eilg betgia dilgs laschear trancter ilgs Contraris da Creta, schi gea tge vessen pi bliung, e ple paia, pertgè a quellas persenas, tge hon continuo da ftar con tals eancrodadas tier blearas schvanteiras ved roba ed honour, &c. Sco savens e gnia experimentó. Tras queilg ho Carolus Prinzi de Lotringia gl' On 1624. faig eng Decret

Decret tge nüng des lascheear fies Unfangs trancter ilgs contraris della veira Creта, e queis tge tal observen bergia, den gnir castieas ved roba, e vita.

M. Tge ple è da basings, sinaqueilg tge ilgs Unfangs davainten Soings, e devoziaus, e vantirevels?

S. I tge ilgs vülgs seien devoziaus. magnen era vitta Soingia, e con fleis fuien tuts putgeas, pertge ilgs Uufangs en ilg baing, e maal ordinariamaing suvonden ilst lcurvülgs, sco ilg sprichvoits sco ilgs vülgs tgianten, falten ilgs giovens. E Dia prometta a bungs Babs, e Manimas Misericorgia en mille schlatas, e Generaziungs. Alincuncter schma naticha da

da castiar per ilg putgeas dilgs vüilgs sin la tearz, e Quart Schlatenia. 2. Dessen vurdar da betgia laschar davos ailgs Unfangs Roba malgista, pertge talla betgia angal navota nazegia, sonder maglia cara, e metta an togz la Gista, ed ilgs Unfangs lo tras vignen en gronda povradat, scola experienscha mussa.

M. Ean damai ilgs Unfangs gnies castieas per ilgs putgeas dilgs viilgs, ed oters per lour bona vita davantos ventireivels?

S. Gea, e da quels enn blears, pertge ilgs [illegible] Unfangs dalla descendenza da Cham, Saul, Salomon, Jeroboam, Achab, ed oters enn crudos en blear maal, pertge

ilgs

ilgs lour Viilgs hon faig puttgea. Alincuncter aber ilgs Unfang d'Abraham. Jsaac, Jacob, Tobias, ed oters da bungs. e prous Babs, enn gnies Benedies, e ventireivels

DUSPETTA XII.

DILG MOREIR

da Babs, e Mamas, e co ilgs Unfangs dessen sa deportar con els.

M. Tge dessen Babs, e Mamas con lour Unfangs far avance tge moreir?

S. J dessen en lour malsognia ilgs Unfangs tuts clamar tier eis, e à à queis danovamaing far andamaint tuts queis

quels bungs mussamaints doos en sanadat, roier tge ilgs salven, e prinzipalmaing quelts co sieva. 1. Tge deien haveir Dia en lour Coor, e quel lodar, e roieàr, tge el ilgs magnia sieva la sia Soingia viglia. 2. Tge veiven en Paasch, e convenienscha particularmaing en la partiziung del' Ierta, e de queia far part ailgs povers, ed allas Ormas dilg Purgiatieri. 3 Honorar, rivereir, ed obedeir ailgs lour Babs Spirituals. 4. paear gugent las fadeias, ed eara ilgs dabets faigs en lour vita, e restitueir las tgiosas bergia seias. 5. Sasfisigear da salvar ilg Prossim, sco els kesser gneir salvoos dat oters en la fuonna, sco Tobias

ho

ho viso fies Felg avanct tge moreir, ed eara S. Ludovic.

M. Co damai ho faig S. Ludovic con sies Felg Philipo avanct tge moreir.

S. El ho quel clamo no tier, e comando ad el da Coor questas bealas, lodevlas, e Sointgias tgeosas sco per Testamaint.

Per ilg amprem mies Felg a te cumand ja da carezar Dia avanct tuttas tgiosas. 2. Mai fo putgea mortal avanct andeira tuts tormaints. 3. veigias pazienztgia en las travaglias. 4. Seies humiliteval en la venteira. 5. peglia savens penetienztgia da perderts Confessours, e peglia tut giu da lour mang. 6. Tedla con fleis ilgs Soings Offizis con betgia vardar antuorn. 7.

Ailgs

Ailg Povers seie misericorgevels 8 Amprova adegna da conversar cun bunass persounas. 9. Jlg pleed da Dia tedla savens. e con adaig. 10. Lascha mai angular l'honour en tia perschinscha. 11. seies ringrazieivel a Dia. 12. Dovra Gesteia tignond la Bagietta gista. 13. Fo restituziung noua gl'e basings. 14. Tigna se ilgs Dregs da Baselgias spendas, Pravendas, ad otras tgiosas Pias. 15. Seies adegna obedeivel alla Baselgia, e ties Bab Spiritual. Sen la Feng ho el deg mies tgear Felg, quel baing, t ge eng Bab po givilchear da Dia a sies Felg, giaveischa a te. La Soingtia Tinitat e tuts ilg Soings te pargeir en

da tut maal e detta a te gratgia da far anandreg adegna sieva la sia S. velgia, perquilg tge nous sieva questa vita ilg possien veir, guideir lodar, e ringraztgear en perpetten con ilgs Bieas. Amen.

M. Quantas tgiolas enn ilgs Unfangs oblieas a lour Bab e Mama?

S. Prinzipalmaing questas quater La Carezza l'Honour. l'obedienscha, ed ilg Agigt- pertge els sieva Dia hon cara do la vita, la vivonda, e bungs mussamaints.

M. Co voilg con quels Unfans, tge fon betgia questas quater tgiolas a lour Babs, e Mammas

S. Quels tals enn scl maladies dà Dia Deut. 27. con

prievel dilg lour saligt. 2
& oren pi boo 3. enn mal-
ventirevels sen quest mund,
4. sumgliantamaing vig-
nen eara els gneirsalvos dilgs
lour Unfangs.

M. Quals Unfangs, fon putgea ancunter 'honour, carezza doveida a Babs, e Mamas?

S. Tuts quels, tge con Bab, e Mama enn fregts tgianschen rochamaing con gretta, varden sgeir, stenden or la Glianga marmognen, datten schnetgels, porschen ilg truz, votten betgia sa laschear comandar, turfatgear, o castiear. Quels eara tge fan tgiolas schleatas, o enn malundrevels avanct Bab, e Mama, ilgs vilaingten, daten caschiung da tristeza, oder turpegen dad els, oder

ellas

ellas famareiden daschous counter lour viglia.

M. Quals Unfangs fon pi grond putgea cuncter Babs, e mama,

S. Quels, tge ilgs schmaladeschen, giaveischen la moart deien maal, fon gomgias, plunctien oder sen oters groos fon da leed. Tals Unfangs pi gronds, e viilgs, tge glenn e ple mereten betgia angaal la paigna temporala, sonder eara ilg Anfiernfez. Exo. 21.

M. Coura tge eng Unfangt non obesdecha a Bab, e Mamma davard ilg surbever, malschobradts, oder oters maals vets, tge, meritescha el?

S. Dia comonda, tge Babs, e Mamas dessen tals tgisar ailg Oberkeit per easser castteas, e mazoos per exempel ad oters. Deut. 21.

M.

M. Enn ilgs Unfangs oblieas d'obedeir, coura tge Bab, o Mama comada tgiosa? malas, e cencter ilg faligt

S. Tuttaveia betg, e pon bergia gneir sforzoos a queilg en bunas, e pusevlas tgiosas aber non obedond o schond, tge i dessen far sez, oder cemondend ad eng oter fon putgea.

M. Tge ston ilgs Unfangs partartgear per tanet pi gugent e grond meret honorar ad obedeir Bab, e Mama.

S. Els ston partartgear, tge Dia tschiangsca tras lour Bab, e nossa Doña tras lour Mama e usascheia tuttas tgiosas far per honorar nos Signer e nossa Donna.

M. Tge signifitgescha l'agitg, qual ilgs Unfangs enn cul-

ellas famareiden daschous
counter lour viglia,

M. Quals Unfangs fon pi grond
putgea cuncter Babs, e mama,

S. Quels, tge ilgs schmaladesch-
en, giaveischen la moart
deien maal, fon gomgias,
plunctien oder sen oters groos
fon da leed. Tals Unfangs
pi gronds, e viilgs, tge glenn
e ple mereten betgia angaal
la paigna temporala, sonder-
cara ilg Anfiernfez. Exo. 21.

M. Coura tge eng Unfangt non
obesdecha a Bab, e Mamma
davard ilg surbever, mal-
schobradts, oder oters maals
vets, tge, meritescha el?

S. Dia comonda, tge Babs, e
Mamas dessen tals tgilar
ailg Oberkeit per easser ca-
steas, e mazoos per exempel
ad oters. Deut. 21.

M.

M. Enn ilgs Unfangs oblieas d'obedeir, coura tge Bab, o Mama comada tgiosas malas, e cencter ilg saligt

S. Tuttaveia betg, e pon bergia gneir sforzoos aqueilg en bunas, e puscevlas tgiosas aber non obedond o schond, tge i dessen far sez, oder comondond ad eng oter son putgea.

M. Tge ston ilgs Unfangs partartgear per tanct pi gugent e grond meret honorar ad obedeir Bab, e Mama.

S. Els ston partartgear, tge Dia tschiangsca tras lour Bab, e nossa Doña tras lour Mama e usascheia tuttas tgiosas far per honorar nos Signer e nossa Donna.

M. Tge signifitgescha l'agitg, qual ilgs Unfangs enn cul-

 pang

pangs a Bab, e Mama.

S. Ei signifitgescha, tge i dessen star tier en la lavours, con dar ad els Speisa, e bevronda cuora tge i pon betgia ple se gidar sa sez, betgia ilgs bundonar, sonder ilgs consolar en malsognias, basings e travaglias. Conzund aber enn els oblieas da promover ilg saligt da lour Babs, e Mammas procurond tge prema da lour moart seien Provedies con ilgs S. Sacramaints, ed enn oblieas da roier Dia per els, i seien veis, oder moarts.

M. Nouva mossa la S. Scartira, tge ilgs Unfangs seien oblieas da portar a Bab e Mama carezza, honour, obedienscha, e agigt?

S. Quelt e ilg Schantamaint della

della Nateira ; ed ilg quart Comondamait da Dia Deut. cap. 21 a 27. Exodi 31. E particolamainz ; Eccl. 3. ed otters lias della S. Scarteira.

M. Tgi iscanz oblieas d'honorar, ed obedeir sieva Bab e Mama.

S: Jlgs nos Superiours Spiritualſs, Patrungs, Oberkeits, e Padrasters.

M. En ilgs Unfangs ; ed oters Jrtavels ear oblieas da complaneir ilgs Testamaints dilgs lour veigls.

S. Gea ; e lavents fon putgea mortal con betgia complaneir ; o impedeir la voluntat de lour vilgs ; tge hon faig Almosnas ailgs moarts, Baselgias, e povers, oder en otra veisa per lour salit.

Eara schei sacorschen d'haveir irto roba malgista, sch'enn ilgs Irtavels oblicas da restitueir, sco eara da paear ilgs debets.

M. Fon ilgs Unfangs putgea da piglear daners, Speisa, bevronda, o otras tgiosas daschous a Babs, e Mamas, o tschintgigear or tgearsa sèeanza lubienscha, o ton ssar l'Ierta malnizevlamaing ?

S. Gea quels tuts fon putgea Proverb. 28. e quels enn oblicas alla restituziung. sche Bab, e Mama dumonda.

M. Danonder vignil tge blears Unfangs na datten betgia honour, Carezza, obedinscha, e agigt a lour Babs, e Mamas ?

S. Pertge Babs, e Mamas hon sez la cuolpa per questas

quetter

quater caschiungs. 1. Pertge da gioveans ilgs hon betgia traig. e musso. 2. Jlgs schmaladie, e lo tras ilgs rovino. 3. Tge lour roba con surbever, giuvear dertggear, oder schiglio malnizevlamaing hon sfaig 4. Tge els hon cuncter lour Babs, e Mamas faig ilg sumgliant.

DUSPETTA
XIII.

Eng Cuort massamaint da veiver Christgianamaing

M. Tge fast la Damang, coura te ta destas ?

S. Ja schi bood sco mi dest, sche m'anzigna, e hono-

honoresch Dia e fegsch l'intenziung da far sen quei De tuttas tgiosas ad honour da Dia, fegsch mias oraziungs; tod' la S. Messa ed ent tuttas ovras mi partgeira dilg purgea, con haveir Dia adegna avanct ilgs mies jelgs. La seira aber examinescha la mia conscienzegia.

M. Coura tge levas se la Damang; tge deis ?

S. Ja dei questa Oraziung.

Anct ilg Num dilg Bab, e dilg Felg, e dilg Spiert Soing Amen.

En ilg Num dilg mies Signer Jesu Christ stung ja se, quei tge me ho spendro con ilg sias custevel Soing Sang, quei viglia me pertgirar, e defender da tut maal ved Orma e Corp e a me dar

dar tut queilg tge pó me gidar e confirmar en tut ilg baing, tge a me ſerva per la vita perpetna Amen.

O Te tut puſſanct, e dugſch Bab da Tſchiel, ja te lood e e ringratſchs dacormaing, tge te haſt queſta Noig ſchi miſericortgevlamaing me da tut maal pertgiro, e ſchermegea. Ja te roi per la tia infinita miſericorgia, e buntat do a me ed a tuts fidevels ilg carſchamaint della veira Cretta, migliuramaint della mia vita ſchobradat dilg mies Coor, e graztgia, ſpiert'ed intelleg. ſina queilg, tge ja veiva adegna ſieva la tia Sointgia viglia, ſalvond ties Soings Comondamaints, e tge lo tras ſieva queſta mortala vita poſſa ſurvegneir, ed arivar ailg perpten loos tras Jeſum Chriſtum ilg

nos duglch Spindradèr. ilg qual ei con te, ed ilg Soing Spiert, pur tuttas tgiosas lodo, bendia, d honoro semper, e semper mai, Amen.

Jas po eara deir questa nizevla Oraziung

La Paasch da nos Signer Jesu Christi, la vertit della sia petra Passiung, l, anzagnia della Soingia Crousch la Sobradat della Gloriousa Purscheala Mareia, la Benedicziung da tuts ilgs Soings, la Protecziung de tuts ilgs Angels, l'Intercessiung da tuts ilgs Bieas seien trancter me, e tuts ilgs mies Inameis visevels, e non visevels ussa, e sen l, oura della mia moart Ameñ.

O Gloriousa Purschealla Mareia' Mama da graztgia, Mama da miser-

misericorgia, mi scharmegia dilgs mies Inameis ussa, e sen l'oura della mia moart Amen.
Sieva ailg mains deia eng Pater nos, con l'Ave Mareia, e la Cardienscha.

M. Tge stoilg far, coura ina antscheva qual ovra o lavour

S. Ja dei questa cuorta oraziung.

O Te Soing Bab da Tschiel doa a me la tia Sointgia Graztgia, tras la quala tut queilg tge fetsch, davainta en ties lood, e tia amour e veni baing antscheat, e baing schino en ilg Num da nos Signer Jesu Christ, Amen.
Sieva eng Pater, nos ed ena Ave Mareia.

M. Tge fast avanct da ratschever la vivonda.

S. Ja dei questa oraziung.

O Buntadevel Dia benedescha questa

questa vivonde, tge vin g messa avanct, e quella tras ilg Pleed da Dia vigna Santifitgeada en ilg Num dilg Bab, e dilg Felg, e dilg Spiert Soing, Amen.

Alloura eng Pater nos con ena Ave Mareia.

M. E sieva tge deist.

S. Ja dei puschpe eng Pater nos, ed ena Ave Mareia, e fear gig con questa oraziung.

Engraztgea, e Lodo seias Te Misericordevel Bab da Tschiel tge te hast oz nous malmeritevels schi bontadevlamaing spisgea. Nous roian te tras ilg ties Soing Felg nos tgear Salvader Jesum Christum ed urbeida della seia Gloriousa Mamma Mareia con tuta la Cuart de Tschiel tge te viglias dar la tia Soingtgia Pasch a nous Christianas, la tia graztgia a quels tge

a nous

a nous hon faig dilg baing ed perpetten poos a tuttas fidevlas Ormas, ed cara a nous tuts sieva questa mortala veta la vitta perpettna Amen.

M. Tge fast la Seira ?

S. Ja examinesch la mia Conscienztgia, e fetsch sco quests tsching puinds mi mussen.

1. Da ringraztgear Dia per ilgs Dungs, e beneficis retschierts generalmaing, e particolarmaing sen quel Dé.

2. Roier Dia per graztgia, e veira conoschienscha d'ancanoschér, ed hassegear ilg putgea.

3. Domandar quint dell' Orma, sche elle vess offendia Dia sinquel Dè con partraigs, pleets, ovras, e con tralascnear las buna ovras e specialmaing partartgeas con tleis ve da

queis

quels mantgiamaints, dilgs quals eng è ple surdo.

4. Roier con humilitanza Dia perperdung da tuts putgeas e mâtgiamaints sin quel De comês.

5. Far eng fearm Propiest con agigt da Dia da sa partgirar da far ple putgea, e veir la viglia da confessar ilgs putgeas comess

Sieva eara deir questa Oraziung.

O Te mies Misericorgevel, e bontadevel Bab da Tschiel ja te ringraztg tras ilg ties Soing Felg mies tgear Signour, e Salvader Jesum Christum, tge te hast me sen quest Dé dad oz schi bontadevlamaing pertgiro. Ja roi te tg'a me veglias perdonar ilgs mies putgeas, ed eara sen questa Noig misericorgevlamaing avanct tut maal mi pertgirar, per queilg racamond ja la mia Ormá,

ed

ed ilg Coorp, e tut queilg, tge la tia infinita grandezza, e Maiestat a me hó do en tues mangs. Jlg mies Angel pertgiradar, scia con me, sinaqueilg, tge ilg noscha Spiert vegia niina pussangsa, e vertit sour da me, Amen.

Salidada seies te Regina Mamma della Misericorgia, vita dultschezza, e speranza nossa, seies Salidada. Tier te calmain nous bun lascheas Unfangs dad Eva. Tier te suspirain nous clamond, e bargiond en questa Vall dellas Larmas. Ei con tut te nossa Bistanta volva ilgs ties misericorgevels Jelgs tier nous, e sieva questa vita mossa a nous Jesum, ilg benedia Frig dilg ties Best. O Misericordevla, O bontadevla, O dultscha Parschealla Meria, Amen.

e sieva

e sieva è da metter vetiers ilg mains eng Pater nos con l'Ave Mareia, e la Cardienscha

M. Sast eara far acts supernaturals da Cretta, speranza, Carezza e rigla leed?

S. Gea e quests fetschia ja sco la Soingia Cattolica Romana Baselgia mi ho musso en ena cuorta fuorma, sco stat có liev avanct aber cloma en agigt ilg Spiert Soing con deir.

Vegni ò Soing Spiert per ilgs merits infinits de Jesu Christi, è dad a me graztgia da far ilgs Acts da Cretta, Speranzza, e Carezza, ussa ed en L'oura della mia moart, Amen.

Act da Cretta.

Ja crei en Dia solet en sies easser

è treis en persounas Bab, Felg, e Spiert Soing. Ja crei en Jesum Christum Felg da Dia, ilg qual per nous ho piglea tgearn humana, ho andiro ed e moart sco Oñ ve dilg Len della Sointgia Cousch, ilg tearz Dè lavo të dilgs moarts, è ia a Tschiel danonder el ving ilg Dè dilg Giudizi a gneir a Giuditgear ilgs Veifs, e moarts. Ja crei en Dia Remuneratour, o Paeader, tge ving à paeàr las bunas ovras con ilg Parveis, e las malas castiear con ilg Anfiern. E Sievo crei ja tuttas quellas tgiosas, tge enn en ilgs dodesch Artetgels della Cardienscha, e tge mi mett avanct da creir la Sointgia Mamma Cattolica Baselgia alla quala ho mussò Jesus Christus ilg Felg da Dia, qual non po falar, e protest da veiver, e moreir en questa Sointgia Creett, Amen.

Act da Speranza

Ja va speranza, tge Dia tut pussangt, pertge ussasceia el ho ampormes a mi vigni a dar la Glorgia dilg Parveis, tras ilgs infinits merits de Jesu Christ, sche ia ving a salvar, ilgs sies Soings Comondamaints, e far ovras degnas d'eng veir Christgiang Catolic.

Act da Carezza.

Ja carez Dia ilg mies Schiaffeider, ja carez Dia Jesum Christ ilg mies Spindrader, ja carez Dia ilg mees Conservader, ja carez Dia L'infinita buntat, e pretge vous mies Dia iscaz ilg pi grond baing, ja vous Amm ple tge tut tas tgiosas schgiaffeidas, e vous carez ple tge mamez. Ja carez

cara

eara ilg mies Prossim sco memez, pertge ussasceia mi camonda Dia.

Act da Riglaleed

A me encrescha, tge va offendia Dia ilg mies schgiaffeider. a me encrescha, tge va offendia Jesum Christ ilg mies Spindrader, a me encrescha d'haveir offendia Dia ilg mies Conservader Patrung dilg Tschiel, e della tearra, dilgs Angels, e dilgs Omens, mies Bab, mies veir Amei. A me encrescha da funs ilg mies Coor d'haveir offendia Dia. L'infinita buntat, e pertge vous mies Dia ischez ilg pi grond baing, perqueilg mi lascha encreschar da vous veir offendia. Ach! ja less, tge feis moart avanct da vous veir offendia, per

e per ilg vegneir peglia aynca memez da mai ple vous offender, e vi avanct moreir, tge vous ple offender.

Graztgias da dumandar da Dia

Mies tgear Dia; e mies Bab, dai a me Graztgia da bergia far ple putgea encuncter vous, sonder tge ia possa en la vossa Sointgia Graztgia tras ilgs merits infinits da Jesu Christi veiver, e moreir; Amen

FINIS.